

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060207

DOM
2022-06-16
Stockholm

Mål nr
M 9470-21

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2021-07-06 i mål nr M 6196-20,
se bilaga A

PARTER

Klagande

Befesa ScanDust AB

Ombud: Advokaterna A.L. och J.E.

Motpart

Länsstyrelsen i Skåne län

SAKEN

Avgift för prövning och tillsyn enligt miljöbalken avseende verksamhet på
fastigheten A m.fl. i Landskrona kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen ändrar underinstansernas avgöranden på så sätt att
storleken på den årliga avgiften för prövning och tillsyn enligt miljöbalken bestäms till
267 375 kr.

Dok.Id 1827185

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Befesa ScanDust AB (bolaget) har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen, med ändring av mark- och miljödomstolens dom, ska fastställa den årliga avgiften till 225 000 kr.

Till stöd för sin talan har bolaget anfört i huvudsak detsamma som i mark- och miljödomstolen och därtill anfört bl.a. följande avseende Naturvårdsverkets remissyttrande. Bolaget delar Naturvårdsverkets bedömning avseende tillämpningen av kod 27.70-i och 90.15-i, dock inte av 90.440. Sistnämnda kod omfattar samma material och processmoment som huvudkoden 27.70-i och det bör därför enbart bli fråga om en tillämpbar verksamhetskod. Det resonemang som Naturvårdsverket anför avseende nedsättning av avgift enligt förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, FAPT, bör kunna tillämpas på så sätt att endast en kod anses tillämplig på bolagets verksamhet. För det fall fler än en kod är tillämplig på bolagets verksamhet föreligger skäl för nedsättning av avgiften till att enbart omfatta avgift för huvudverksamheten.

Länsstyrelsen har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom. Till stöd för sin talan har länsstyrelsen hänvisat till sitt beslut och anfört att Naturvårdsverkets remissyttrande inte föranleder någon ytterligare kommentar.

UTREDNINGEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Mark- och miljööverdomstolen har inhämtat yttrande från Naturvårdsverket som i huvudsak har anfört följande.

Naturvårdsverket bedömer att bolagets verksamhet omfattas av 15 kap. 11 § miljöprövningsförordningen (2013:251), MPF, med verksamhetskod 27.70-i och av 29 kap. 71 § MPF med verksamhetskod 90.440. Naturvårdsverket bedömer att bolagets verksamhet inte omfattas av 28 kap. 3 § MPF med verksamhetskod 90.15-i.

Länsstyrelsen har i beslutet bl.a. tagit ut avgift baserat på att verksamheten omfattas av 28 kap. 3 § MPF. Bestämmelsen genomför punkten 6.11 i bilaga 1 till industriutsläpps-direktivet, IED¹. I verksamhetsbeskrivningen i nämnda punkt anges följande:

”Oberoende utförd rening av avloppsvatten som inte omfattas av direktiv 91/271/EEG och som släpps ut av en anläggning som omfattas av kapitel II.”

En ”oberoende utförd rening” samt ”anläggning” är två centrala begrepp i detta sammanhang. En oberoende avloppsreningsanläggning innebär, enligt Naturvårdsverkets uppfattning, att rening av avloppsvatten sker utanför anläggningen där en industriutsläppsverksamhet bedrivs. Begreppet anläggning definieras inte i industriutsläppsförordningen (2013:250) men är definierat i artikel 3 p. 3 IED som: ”en fast, teknisk enhet inom vilken en eller flera av de verksamheter som anges i bilaga I eller i del 1 i bilaga VII bedrivs, liksom all annan därmed förknippad verksamhet på samma plats som tekniskt sett är knuten till de verksamheter som anges i dessa bilagor och som kan påverka utsläpp och föroreningar”.

Av formuleringen i 28 kap. 3 § MPF framgår inte lika tydligt som i verksamhetsbeskrivningen i bilaga 1 IED att avloppsreningsanläggningen ska utföra oberoende rening. Naturvårdsverket menar dock att skrivningen ”avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten från en eller flera sådana anläggningar” får läsas som att avloppsreningsanläggningen inte ska vara lokaliserad på samma anläggning som den/de industriutsläppsverksamheter den renar vatten ifrån. I ett sådant fall har avloppsvattnet inte lämnat anläggningen. Det innebär att bestämmelsen inte blir aktuell att tillämpa för en intern avloppsreningsanläggning som endast renar vatten från en eller flera industriutsläppsverksamheter inom samma anläggning.

Av de handlingar som Naturvårdsverket tagit del av framgår att verksamhetens reningsverk inte tar emot avloppsvatten från någon industriutsläppsverksamhet som är belägen utanför den aktuella anläggningen. Enligt Naturvårdsverkets bedömning bör verksamhetens interna avloppsreningsanläggning inte betraktas som en tillståndspliktig

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU av den 24 november 2010 om industriutsläpp (samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar).

delverksamhet utan snarare som en skyddsåtgärd kopplad till verksamheten. Naturvårdsverket bedömer sammanfattningsvis att verksamhetskod 90.15-i inte är aktuell för verksamheten.

Det finns inte någon generell bestämmelse i MPF som anger att bestämmelser i vissa fall inte är tillämpliga. Att verksamheten omfattas av såväl 15 kap. 11 § som 29 kap. 71 § MPF får inte någon betydelse när det kommer till att bedöma prövningsplikten då båda anger tillståndsplikt A. Att det uppmärksammas att flera verksamhetskoder är tillämpliga kan ha betydelse för bl.a. statistik. Naturvårdsverket bedömer att verksamheten omfattas av såväl 15 kap. 11 § som 29 kap. 71 § MPF. Frågan är då hur FAPT ska tillämpas i en sådan situation där behandling (återvinning) av farligt avfall endast sker som ett led i samma verksamhet som också omfattas av 15 kap. 11 § MPF.

Av 15 kap. 11 § MPF framgår: ”Tillståndsplikt A och verksamhetskod 27.70-i gäller för anläggning för att av malm, koncentrat eller sekundärt råmaterial producera mer än 1 000 ton icke-järnmetall per kalenderår, om produktionen sker genom metallurgiska, kemiska eller elektrolytiska processer. Tillståndsplikten gäller inte gjuterier.”

Naturvårdsverket kan konstatera att sekundärt råmaterial kan klassificeras som avfall i den aktuella verksamheten.

Naturvårdsverkets bedömning är att om det sammanlagda tillsynsbehovet är mindre än om man ser till varje enskild del till följd av att flera verksamhetskoder är tillämpliga bör detta hanteras genom tillämpning av reglerna om nedsättning av avgift i FAPT. Utöver den generella nedsättningsregeln i 2 kap. 5 § FAPT bör en bedömning i det enskilda fallet göras av om det finns skäl till nedsättning utifrån 9 kap. 3 § FAPT. Ett sådant exempel kan vara om två delverksamheter är processtekniskt integrerade så att det sammantaget innebär ett minskat tillsynsbehov. Det går dock inte att utifrån handlingarna i målet göra en fullständig bedömning i den frågan.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Utgångspunkter för prövningen

En prövnings- och tillsynsavgift ska betalas av den som driver eller har tillstånd till en verksamhet som är tillståndspliktig enligt MPF (2 kap. 1 § FAPT). Prövnings- och tillsynsavgiften är det belopp som anges i bilagan till förordningen (2 kap. 2 § FAPT). Om verksamheten är tillståndspliktig och omfattas av ett tillstånd, ska man till grund för beräkningen av prövnings- och tillsynsavgiften använda det belopp som anges i bilagan för den storlek eller omfattning av verksamheten som är tillåten enligt tillståndet (2 kap. 3 § FAPT). De belopp som anges i bilagan avser de verksamheter som beskrivs i 2–32 kap. MPF, med samma verksamhetskoder (2 kap. 4 § FAPT).

Frågan i målet är om det vid beräkningen av avgiften enligt 2 kap. FAPT, utöver det belopp i bilagan som avser verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 11 § MPF, ska ingå båda eller något av de belopp som avser verksamhet som är tillståndspliktig enligt 28 kap. 3 § MPF och 29 kap. 71 § MPF.

I det fall flera belopp i bilagan ska ingå vid beräkningen av avgiften uppstår även fråga om tillämpning av beräknings- och jämningsreglerna i 2 kap. 4–5 §§ och 9 kap. 3 § FAPT.

Belopp avseende ferrolegeringsverk

Parterna är överens om att beloppet i bilagan till FAPT avseende verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 11 § MPF, verksamhetskod 27.70-i, ska ingå vid beräkningen av avgiften och att beloppet för den aktuella omfattningen av verksamhet är 225 000 kr.

Belopp avseende avloppsreningsanläggning

Naturvårdsverket har i sitt remissyttrande bedömt att en intern avloppsreningsanläggning som endast renar vatten från en eller flera industriutsläppsverksamheter

inom samma anläggning inte omfattas av tillståndsplikt enligt 28 kap. 3 § MPF, verksamhetskod 90.15-i. Mark- och miljööverdomstolen delar den bedömningen. Något belopp avseende sådan verksamhet ska därför inte ingå vid beräkningen av avgiften.

Belopp avseende behandling av farligt avfall

Bolaget har inte invänt mot att verksamheten i och för sig innefattar behandling av farligt avfall men menar att den behandlingen ingår i den tillståndspliktiga verksamheten enligt 15 kap. 11 § MPF, verksamhetskod 27.70-i, och att något belopp för avfallsbehandling enligt 29 kap. 71 § MPF, verksamhetskod 90.440, inte ska ingå vid beräkningen av avgiften.

Enligt 29 kap. 71 § första stycket MPF gäller tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.440 för att behandla farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton per kalenderår. Enligt andra stycket gäller inte tillståndsplikten om behandlingen är tillståndspliktig enligt någon annan bestämmelse i det kapitlet. Det finns dock inget motsvarande undantag från tillståndsplikten om verksamheten skulle omfattas av tillståndsplikt enligt något annat kapitel i förordningen. Sådana regleringar återfinns emellertid i andra bestämmelser i MPF, se t.ex. 14 kap. 20 § och 25 kap. 1 §. Den aktuella verksamheten får därför anses vara tillståndspliktig även enligt 29 kap. 71 § MPF.

Att en verksamhet kan omfattas av flera belopp enligt bilagan till FAPT följer också av den uttryckliga regleringen för att hantera en sådan situation i 2 kap. 4 § andra stycket och 2 kap. 5 § FAPT. Enligt 2 kap. 5 § ska endast det högsta beloppet inom varje verksamhetsgrupp ingå i beräkningen av provnings- och tillsynsavgiften. Om verksamheten omfattas av belopp i fler än en verksamhetsgrupp, ska de högsta beloppen i varje verksamhetsgrupp läggas samman enligt följande. Ett av beloppen ska ingå i beräkningen med sitt fulla värde. Det beloppet ska motsvara det högsta av de belopp som verksamheten omfattas av. Vart och ett av de övriga beloppen ska ingå i beräkningen med en fjärdedel av sitt fulla värde. Om summan av det fulla beloppet och

en fjärdedel av de övriga beloppen överstiger 130 procent av det fulla beloppet, ska den del som överstiger 130 procent inte ingå i prövnings- och tillsynsavgiften.

Genom regleringen i MPF och FAPT får lagstiftaren anses ha tagit hänsyn till att en verksamhet kan omfattas av flera verksamhetskoder och flera belopp. Beräkningsregeln i 2 kap. 5 § FAPT innebär också en begränsning av storleken på det möjliga avgiftsbeloppet i en sådan situation. Beloppet avseende behandling av farligt avfall ska därför ingå vid beräkningen av avgiften och för den aktuella omfattningen av verksamhet är beloppet 169 500 kr.

Beräkning av avgiften

Då verksamheten omfattas av två belopp i olika verksamhetsgrupper ska det högsta ingå med sitt fulla värde och det andra med en fjärdedel. Det första beloppet ska därmed ingå med 225 000 kr och det andra beloppet med 42 375 kr, totalt 267 375 kr. Summan överstiger inte 130 procent av 225 000 kr.

Jämkning av avgiften

Enligt 9 kap. 3 § FAPT får en mark- och miljödomstol eller förvaltningsmyndighet i det enskilda fallet, med hänsyn till prövningens omfattning, tillsynsbehovet eller annan särskild omständighet, minska eller efterskänka en avgift som har beslutats med stöd av förordningen.

I målet har inte framkommit skäl att i nuläget jämka avgiften med stöd av 9 kap. 3 § FAPT.

Sammanfattningsvis ska underinstansernas avgöranden ändras på så sätt att den årliga avgiften för prövning och tillsyn enligt miljöbalken ska bestämmas till 267 375 kr.

Avgörandet får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Henrik Löv och Li Brismo, referent, tekniska rådet Kerstin Gustafsson samt tf. hovrättsassessorn Emma Haals.

Föredragande har varit David Sandberg.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2021-07-06
meddelad i
Växjö

Mål nr M 6196-20

PARTER

Klagande

Befesa ScanDust
AB

Ombud: Advokat J.E.

Ombud: Advokat A.L.

Motpart

Länsstyrelsen i Skåne län

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Skåne läns beslut den 15 december 2020 i ärende nr 555-37101-2020, se bilaga 1

SAKEN

Avgift för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, fastigheten A m.fl., Landskrona kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Länsstyrelsen i Skåne län (länsstyrelsen) beslutade den 15 december 2020 att fastställa den årliga avgiften för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, (MB) till 282 375 kronor för Befesa ScanDust AB för den verksamhet bolaget bedriver på fastigheterna A, B och C samt D i Landskrona kommun. De närmare omständigheterna framgår av det överklagade beslutet.

Befesa ScanDust AB har nu överklagat länsstyrelsens beslut.

YRKANDEN M.M.

Befesa ScanDust AB (bolaget) yrkar att tillsynsavgiften sätts ner till 225 000 kr. Som skäl anförs bl.a. följande. Länsstyrelsen har tidigare fattat ett i princip likvärdigt beslut den 26 september 2017 som slutligen Mark- och miljööverdomstolen ("MÖD") upphävde genom dom den 27 juni 2019 i mål nr M 9096–18, då beslutet inte uppfyllde de krav som kan ställas på ett beslut om uttag av en avgift. MÖD konstaterade att länsstyrelsen inte enligt de bestämmelser som myndigheten hänvisat till haft stöd i lag eller förordning att beslut på sätt som skett. Inte heller utifrån vad som i övrigt framkommit har myndigheten haft författningsstöd för att meddela beslutet. Trots tämligen skarp kritik från MÖD avseende det tidigare beslutet har nu länsstyrelsen fattat ett beslut som i praktiken innebar samma sak som tidigare, dock med vissa justeringar och uppdaterade förordningshänvisningar.

Bolaget bedriver sin verksamhet på varvsudden i Landskrona stad sedan mitten av 1980-talet. Verksamheten omfattar upparbetning av filterstoff och glödskalet främst från stålverk som producerar rostfritt stål. Genom upparbetningen återvinns värdefulla metaller som t ex nickel, molybden, krom, mangan och järn. Slutprodukten i form av granuler eller galtar, lagras innan den levereras för återanvändning vid respektive stålverk.

Klassning av verksamheten

Inledning

Målet adresserar vilka verksamhetskoder som ska tillämpas för den aktuella verksamheten och därmed också vilka avgiftskoder som blir tillämpliga. Vad gäller beslutet om avgiftskoder kan noteras att det i 2 kap. 7 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken ("FAPT") anges att prövnings- och tillsynsavgiften ska betalas efter beslut av Länsstyrelsen. Avgiften är enligt 2 kap. 2 § det belopp som anges i bilagan till förordningen och i 2 kap. 5 § regleras hur beräkning ska gå till. Beslutet ska alltså enligt bestämmelsen avse att en viss avgift ska betalas och inte fastställa vilken kod som gäller.

Naturvårdsverket har i Redovisning av regeringsuppdrag "Prövning av miljöfarliga verksamheter och krav på bland annat upprättande av miljökonsekvensbeskrivning" 2015, s. 48. ansett att "*[d]et är viktigt att skilja på den klassificering av miljöfarlig verksamhet som sker till följd av FAPT, och klassningen av huvud- och sidoverksamheter enligt IUF/IED. Klassificeringen enligt FAPT, som enbart baseras på avgiftens storlek för olika delverksamheter, kan skilja sig från den klassificeringen som är nödvändig för att verksamheter på ett korrekt sätt ska förhålla sig till kraven i IUF/IED. Grunderna för klassificeringen är alltså helt olika vad gäller FAPT respektive IUF/IED*". Vidare kan man i Naturvårdsverkets "Vägledning om industriutsläppsbestämmelser", rapport 6702, s. 27 läsa att Naturvårdsverket menar att "*[i] praktiken är det verksamhetsutövaren som i miljörapporten ska redovisa verksamhetskoder enligt bestämmelserna i MPF (vilka 1 kap. 2 § IUF hänvisar till), i förekommande fall både för huvud- och sidoverksamheter. Dessa verksamhetskoder granskas sedan av tillsynsmyndigheten*".

Beträffande relevant verksamhetskod för bolagets verksamhet får i övrigt följande särskilt framhållas. Kod för bolagets verksamhet, och den kod bolaget också framfört i den nu pågående tillståndsprövningen, är 27.70-i (A). "Tillståndsplikt

A och verksamhetskod 27.70-i gäller för anläggning för att av malm, koncentrat eller sekundärt råmaterial producera mer än 1 000 ton ickejärnmetall per kalenderår, om produktionen sker genom metallurgiska, kemiska eller elektrolytiska processer.”

Det sekundära råmaterialet som används i processen är detsamma som beroende på materialets egenskaper i vissa fall klassas som farligt avfall. Länsstyrelsen vill således tillämpa flera verksamhetskoder på samma material och samma moment i bolagets process.

Bolaget framställer inte den sekundära råvaran utan tar emot den för att omedelbart använda den i processen, som i sin tur ger råmetall att återanvända av stålverken.

Behandling av farligt avfall

Verksamhetskoden för behandlingen av farligt avfall avser ingen IED-verksamhet. Koden påverkar m.a.o. inte klassningen i det sammanhanget, utan är här en fråga enligt FAPT om verksamheten ska åsättas flera avgifter. Av intresse i sammanhanget är Naturvårdsverkets kommentar till tidigare FMVH-bilagan. Beträffande frågan om sekundärt råmaterial anges att *”[b]egreppet sekundärt råmaterial har inte definierats i direktiven eller på annat sätt inom EU. Av de diskussioner som förts kring begreppet kan det tolkas som sådant avfall som genomgått någon form av upparbetning, t.ex. sortering, och som därefter kan användas som råmaterial vid framställning av metall utan att det behöver genomgå ytterligare förberedande behandling. Se bl.a. EU-domstolens dom den 19 juni 2003 ang. Mayer Parry Recycling Ltd.”*

Bolaget tar som redogjorts för ovan emot en färdig sekundärråvara att användas i produktionen av råmetall. Något skäl eller för den skull rättsligt stöd för att i detta sammanhang klassificera den produktion som uttryckligen följer av verksamhetens kod 27.70-i med en tillkommande avfallskod kan inte anses föreligga. Vad Länsstyrelsen anfört om att det ytterligare tillsynsbehovet som

tillkommer till följd av att avfallet hanteras ska ”synliggöras med rätt koder” är både fel och irrelevant.

De aktuella verksamhetsbeskrivningarna är i detta fall *produktion av sekundärt råmaterial genom metallurgiska processer och behandling av farligt avfall*. Det kan inte vara lagstiftarens tanke att samma moment vid samma anläggning ska omfattas av två separata verksamhetskoder och utmynna i dubbel tillsynsavgift. Detta vore direkt otillbörligt. Vidare är verksamhetskoden 27.70 mer specifik än den mer generella koden 90.440 för behandling av farligt avfall varför det vore rimligt vid en eventuell normkonflikt att tillämpa principen *lex specialis*. Sammantaget får alltså konstateras att aktuell hantering väl måste anses innefattas i verksamhetens kod 27.70-i.

Avloppsrening

Koden för avloppsrening avser en IED-verksamhet. Beslutet föregriper hanteringen i miljörapporteringen och har i denna del då två syften, både klassning enligt IED och avgift enligt FAPT. Naturvårdsverket har i ovan nämnt redovisningsuppdrag från 2015 på sidorna 166–168 dels redogjort för skillnaden i den svenska och engelska lydelsen av punkt 6.11 bilaga 1 IED, dels pekat på att den föreslagna lydelsen i MPF kunde få till följd att många industriutsläppsverksamheter, med egen rening av industriellt avloppsvatten, kunde ha en sidoverksamhet som omfattas av denna bestämmelse (föreslagna 28 kap. 2 §). Länsstyrelsen har i sitt beslut kommenterat detta med att man gör tolkningen att det är lagstiftarens avsikt att IED-verksamheter med egen rening av industriellt avloppsvatten ska ha angivna sidoverksamheter. Med både Naturvårdsverkets och Länsstyrelsens tolkning har Sverige då gått längre i den nationella regleringen än vad bakomliggande direktiv kräver – i synnerhet alltså ett tillståndskrav även för annan hantering än oberoende utförd rening. Därtill kommer att med tillämpningen av direktivtexten träffas inte den interna reningen i aktuellt fall då bolaget är huvudman för denna och reningsverket är lokaliserat inom anläggningens område. Med en direktivkonform tolkning ska således IED-koden för avloppsreningen inte tillämpas för bolagets verksamhet. I likhet med denna domstols domar gällande gränssnittet

masshantering/tillståndspliktig deponering och följderna av att lagstiftaren valt att implementera EU-direktiv på visst sätt (se avgörandena i mål nr M 7806–16 och M 1832–17) får det konstateras att för det fall domstolen, trots vad som redogjort för ovan, inte anser att den nationella lagstiftningens utformning medger sådan tillämpning noteras att ett uttalande härom kan komma att få motsvarande effekt.

Om bestämmelsens ordalydelse kan särskilt nämnas att aktuell avgift enligt FAPT formuleras enligt följande ”90.15-i För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 28 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är beloppet 60 000 kronor (L) eller 22 500 kronor (K)”. Uttag av avgift kräver således att verksamheten är tillståndspliktig enligt 28 kap 3 § MPF. Nämnad paragraf har lydelsen ”[t]illståndsplikt B och verksamhetskod 90.15-i gäller för avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten från en eller flera sådana anläggningar som avses i 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250)”. Av ordalydelsen följer således att en anläggning måste ta emot avloppsvatten vilket överhuvudtaget inte sker hos bolaget. Processavloppsvatten uppkommer i bolagets process som vid många andra industriella anläggningar. Bolaget måste sedan givetvis, för att inte orsaka oacceptabel miljöpåverkan till omgivningen, på ett ändamålsenligt sätt rena och omhänderta sitt processavloppsvatten. Detta följer även av bolagets tillstånd som föreskriver vilka halter i utgående vatten som bolaget måste hålla. Detta innebär att bolagets anläggning *inte* omfattas av tillståndsplikt enligt 28 kap. 3 § MPF och därmed *kan* inte heller någon tillsynsavgift tas ut med stöd av FAPT för detta isolerade moment vid bolagets anläggning.

Det bör i detta sammanhang även konstateras att länsstyrelsen i sin tolkning av aktuella bestämmelser vill göra ett avsteg från ordalydelsen och istället söka stöd för sin tolkning i lagstiftarens avsikt. I den svenska rättsordningen ska dock ordalydelsen i första hand ligga till grund för tolkningen av en rättslig bestämmelse och därefter ska stöd sökas bland andra rättskällor. Att länsstyrelsen i detta fall söker stöd i lagstiftarens avsikt avseende bestämmelser i en förordning som saknar förarbeten är synnerligen magstarkt och framför allt oförenligt med rättshierarkin.

Sammantaget får konstateras att även den aktuella reningen av flera skäl väl måste anses innefattas i verksamhetens kod 27.70-i.

Sammanfattande slutsatser

Bolaget bedriver en återvinningsverksamhet av filterstoff från stålverk vid sin anläggning. Återvinning av avfall sker i ugnen genom metallurgiska ”plasmadustprocessen” vilken är själva huvudverksamheten i bolagets fall. Filterstoffet som återvinns kan i vissa fall klassificeras som farligt avfall. I processen uppkommer ett processavloppsvatten som bolaget renar innan det släpps till recipient för att klara föreskrivna haltvillkor i befintligt tillstånd. Det sker således endast en process vid bolagets anläggning.

Bolaget bedriver endast en typ av verksamhet och kan därför inte anses omfatta av annat än en verksamhetskod, i det här fallet 27.70-i. De moment som länsstyrelsen vill klassificera under egna verksamhetskoder är (i) samma moment som huvudverksamheten (avseende behandling av farligt avfall) och (ii) en ofrånkomlig del av verksamheten i sin helhet (rening av processavloppsvatten). En verksamhet enligt 27.70-i måste således innefatta samtliga dessa moment för att överhuvudtaget kunna bedrivas.

Mot bakgrund av ovanstående ska således mark- och miljödomstolen fastställa att tillsynsavgiften endast ska utgå enligt Bilaga 1 till FAPT för verksamhet 27.70-i och därmed uppgå till 225 000 kr.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Mark- och miljödomstolen gör följande bedömning.

Frågan om hur bolagets tillståndsgivna verksamhet ska klassificeras som underlag för bl.a. fakturering av tillsynsavgifter har bedömts av mark- och miljödomstolen i dom den 13 september 2018 i mål M 4302–17. Efter överklagande till mark- och

miljööverdomstolen, MÖD, upphävde MÖD i mål M 9096–18 domen och länsstyrelsens beslut på den grund att det överklagade beslutet inte uppfyllde de krav som kan ställas på ett avgiftsbeslut. Frågan om klassificeringen av verksamheten prövades aldrig i sak. Av domskälen i mark- och miljödomstolens dom i mål M 4302–17 framgår bl.a. följande:

Bolaget har inte invänt att anläggningar av den typ som anges i 90.15-i och 90.440 inte finns vid bolagets verksamhet utan bolagets invändning gäller att det ska ses som en intern reningsanläggning som inte tar emot avloppsvatten från anläggning utanför området respektive att behandlingen av farligt avfall är en huvudverksamhet. Mark- och miljödomstolen gör därvid bedömningen att punkterna 90.15-i i miljöprövningsförordningen inte har den distinktionen att de skiljer på mottagande av externt och internt avloppsvatten respektive internt och externt farligt avfall. Det ska även nämnas att andra punkter i miljöprövningsförordningen tar upp just frågan om vad som uppkommit i egen verksamhet jfr t.ex. 29 kap. 27–29 §§ i nämnda förordning som avser koderna 90.381, 90.383, 90.391.

Detta rör som synes andra typer av verksamheter än de nu aktuella men lagstiftaren har ändå i de fallen ansett det nödvändigt att skilja ut särskilda koder för behandling av det som uppkommer i egen verksamhet vilket man som sagt inte gjort i 28 kap. 3 § och 29 kap. 71 § miljöprövningsförordningen avseende punkterna 90.15-i respektive 90.440.

Efter genomgång av målet, finner mark- och miljödomstolen inte anledning att göra någon annan bedömning än den som länsstyrelsen och som mark- och miljödomstolen tidigare har gjort. Vad bolaget har anfört i sitt överklagande föranleder ingen annan bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 27 juli 2021.

Ann Westerdahl

Carl-Philip Jönsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Ann Westerdahl, ordförande, och tekniska rådet Carl-Philip Jönsson. Föredragande har varit beredningsjuristen Martin Johansson.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.